

Karriär och framtidsjobb i staten – finns det?

Om generationsväxlingens möjligheter och utmaningar
inom staten fram till 2018

ST är fackförbundet för dig som valt att jobba på demokratis och medborgarnas uppdrag

- 90 000 statligt anställda och det största fackförbundet på statens område.
- Våra medlemmar arbetar inom statliga myndigheter och verk, bolag med statligt uppdrag, universitet, högskolor och statligt finansierade stiftelser.
- Lön, inflytande och bra arbetsmiljö (hot och våld) är STs prio-områden.
- Staten måste gå före som arbetsgivare för att kunna konkurrera om arbetskraften.

En statsförvaltning bäst i världen utmärks av öppenhet, profession, rättssäkerhet och effektivitet. Våra medlemmars arbetsplatser.

En statsförvaltning bäst i världen

- Fler jobb med en skarpare Arbetsförmedling/arbetsmarknads-politik.
- Investera i modern infrastruktur.
- Värna öppenheten och meddelarfriheten.
- Minska visstidsanställningarna och ta bort stapling av osunda visstider.
- Inför nollvision mot hot och våld.
- Gör det möjligt att ställa sociala krav vid offentlig upphandling.

Karriär och framtidsjobb i staten – finns det?

Om vad unga vuxna tycker om att jobba i staten och om vilken kompetens som den statliga arbetsgivaren letar efter.

Så här gjorde vi ...

- Webbenkät till ca 300 arbetsgivare inom myndigheter, verk, högskolor/ universitet AGV-området). Vi frågade om deras rekryteringsbehov, om det var svårt eller lätt att rekrytera, vilka kriterier som de lyfter fram, om kompetens och drömkryteringar. Vi fick svar från två tredjedelar, vilket är ett bra resultat.
- Vi lät Novus opinion intervjua 500 ungdomar i åldern 18-24 år som ingår i deras Sverigepanel.
- Vi frågade om de unga vuxnas kunskaper om staten, om attraktivitet att jobba inom staten, vad de prioriterar när de söker jobb och vad de helst vill jobba med.

Generations- och kompetensskiftet = 160 000 jobbchanser på 5 år

- Hög medelålder, 45 år för både kvinnor och män.
- Hög andel anställda i äldsta åldersgrupperna. 62 000 anställda är 55 år eller äldre.
- 11 % personalomsättning per år.
- Generationsskiftet och jobbrotaion skapar 160 000 jobbchanser, främst i storstäder där rekryteringsbehovet är 43 %
- Den statliga sektorn upplever konkurrens från andra sektorer och arbetsgivare.

Allmänna trender inom staten

- **Andelen akademiker inom staten ökar:** År 2013 hade 75 % en eftergymnasial utbildning. 3 av 4 arbetsgivare säger att de endast rekryterar nya medarbetare med akademisk utbildning.
- **Ökad mångfald:** Över 50 % av arbetsgivarna säger att de har behov av att rekrytera medarbetare med annan bakgrund än svensk.
- **Staten blir mer jämställd:** Mer än var fjärde arbetsgivare vill rekrytera kvinnor till positioner där de är underrepresenterade.

Vad jobbar statligt anställda med?

Arbetsområde	Antal anställda
Utrednings-, inspektions- och tillsynsarbete med allmänrättslig inriktning	23 490
Polisarbete	18 269
Utbildning och forskning med teknisk och naturvetenskaplig inriktning	13 072
Samhällsadministrativt planerings-, förhandlings- och utredningsarbete	13 018
IT-arbete	9 576
Arbetsförmedling	9 387
Utbildning och forskning med samhällsvetenskaplig och juridisk/rättsvetenskaplig inriktning	9 294
Militärt arbete	8 431
Kriminalvårdsarbete	7 778
Revisions- och granskningsarbete	7 174

Utbildningsinriktning kvinnor och män i staten

Utbildningsinriktning	Kvinnor	Män	Totalt
Säkerhetstjänster	5 586	20 960	26 546
Samhälls- och beteendevetenskap	12 061	7 471	19 532
Företagsekonomi, handel och administration	8 792	5 452	14 244
Juridik och rättsvetenskap	8 575	5 089	13 664
Hälso- och sjukvård	8 299	3 759	12 058
Teknik och teknisk industri	2 985	7 822	10 807
Pedagogik och lärarutbildning	6 433	3 289	9 722
Humaniora	4 570	3 161	7 731
Socialt arbete och omsorg	4 534	1 527	6 061
Biologi och miljövetenskap	3 169	2 416	5 585

Vem vill den statliga
arbetsgivaren rekrytera?

I vilka yrken skapas flest jobbchanser?

- Jurister, domare
- Nationalekonomer
- Projektledare, experter
- Analytiker
- Kvalificerade handläggare
- Psykologer, beteendevetare, HR-specialister
- Pedagoger
- IT-specialister
- *Chefer, administratörer och mindre kvalificerade handläggare, vaktmästare och servicepersonal (outsourcing) är på minussidan.*

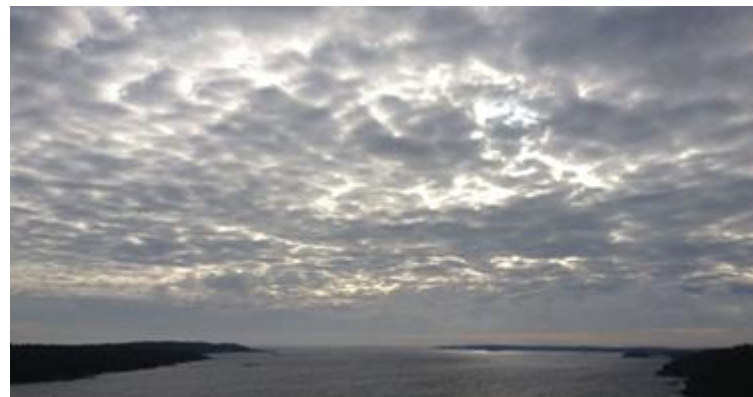
Den statliga arbetsgivaren ställer höga Krav på medarbetare

- Kraven från arbetsgivaren är höga; det ställs krav på relevant utbildning, arbetslivserfarenhet, analytisk förmåga etc. Få kommer direkt från högskola.
- Samarbetsförmåga, specialistkunskaper, erfarenhet av myndighetsutövning, tingsmeritering, specifik kompetens som är kopplad till den aktuella tjänsten.
- Att kunna hantera olika arbetsredskap, datakunskap, arkivering, offentlighetsprincipen, EU-lagstiftning.

Arbetsgivarens personalbehov till 2018

- Knappt 25 % har ett behov av att ha fler anställda än idag.
- Fler än 50 % har ett behov av att ha ungefär lika många anställda som idag.
- Knappt 10 % säger att de behöver minska antalet anställda.
- Det totala antalet anställda kommer att vara på ungefär samma nivå som idag eller öka något.

Vilket är de vanligaste skälen till rekrytering?

- Varannan arbetsgivare uppger arbetsrotation, att anställda byter arbetsuppgifter.
- Knappt var tredje säger generationsväxlingen och pensionsavgångar.
- Behov av att kompetensväxla (10 %).
- Annat är förändrade arbetsuppgifter till följd av politiska beslut (7,8 %)
- Annat t ex vikariat, visstidsanställningar, föräldraledigheter och sjukskrivningar (1,8 %).

Vilken utbildningsnivå efterfrågar din organisation?

- 3 av 4 arbetsgivare efterfrågar personer med högskoleutbildning.
- 1 av 10 arbetsgivare vill anställa personer med forskarutbildning (ofta specialistfunktioner).
- Knappt 1 av 5 efterfrågar personer med gymnasieutbildning.

Kompetensväxling pågår inom staten!

Hur attraktiv är den statliga arbetsgivaren?

- Relativt enkelt att rekrytera men i hårdnande konkurrens med andra arbetsgivare och sektorer.
- För få sökande att välja bland, de sökande har inte rätt kompetens. För få utexamineras inom vissa yrken.
- Placeringsort och boendet, löneläget, utdragna processer,
- Politisk styrning och svårplanerad verksamhet.
- Intressanta sökande får andra jobb under rekryteringsprocessen och hoppar av.

Vilket lockbete använder arbetsgivaren?

- Intressanta arbetsuppgifter.
- Bra personalpolitik.
- Personlig utveckling.
- Gott rykte och anseende.
- Bra balans mellan arbete och privatliv.

Och i botten hamnar följande kriterier:

Rekryterar endast de bästa, internationella karriärmöjligheter, bra löneförmåner, möjlighet till avancemang. Även trygghet hamnar relativt långt ner.

Varav hjärtat är fullt!

Många rekryteringsansvariga tror att möjligheterna ökar om staten kan erbjuda fler karriärvägar, stärka bilden av staten som en modern arbetsgivare med resurser.

Önskemål om att erbjuda och konkurrera med högre löner och anställningsvillkor.

Vill framhålla samhällsnyttan när de letar efter nya medarbetare.

Ungdomars förväntan på arbetslivet –
staten en drömarbetsplats
för de unga, eller ?

Vad vet unga vuxna om staten som arbetsplats?

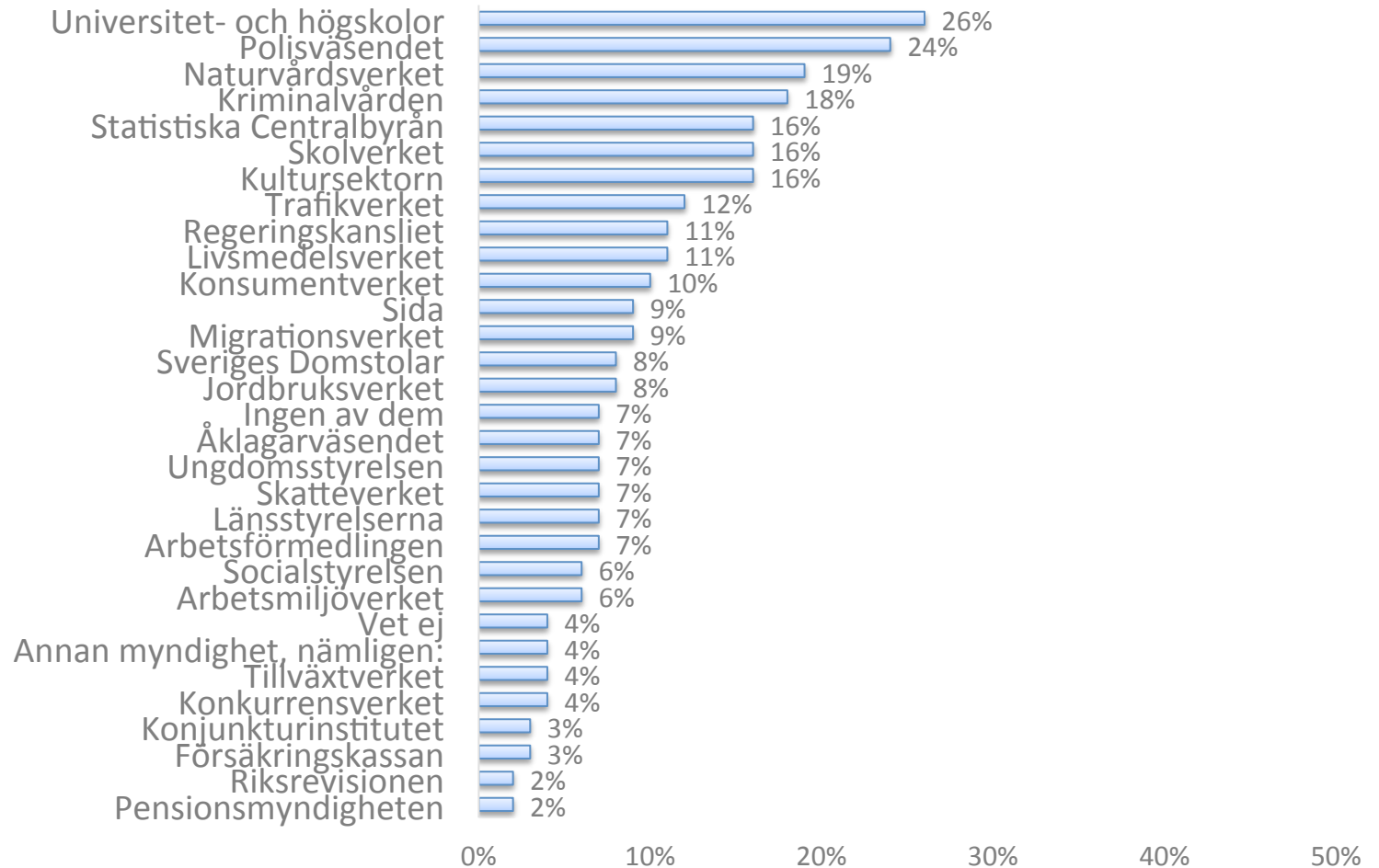
- 6 av 10 av unga vuxna har låg kännedom om statlig sektor.
- 4 av 10 som studerar på universitet/högskola känner inte alls till/känner till något om staten.
- 2 av 3 unga är inte intresserade av att jobba inom statlig sektor.
- Det finns ett starkt band mellan god kännedom och av att jobba i statlig sektor.
- De som vet mer är också mest intresserade – logiskt!

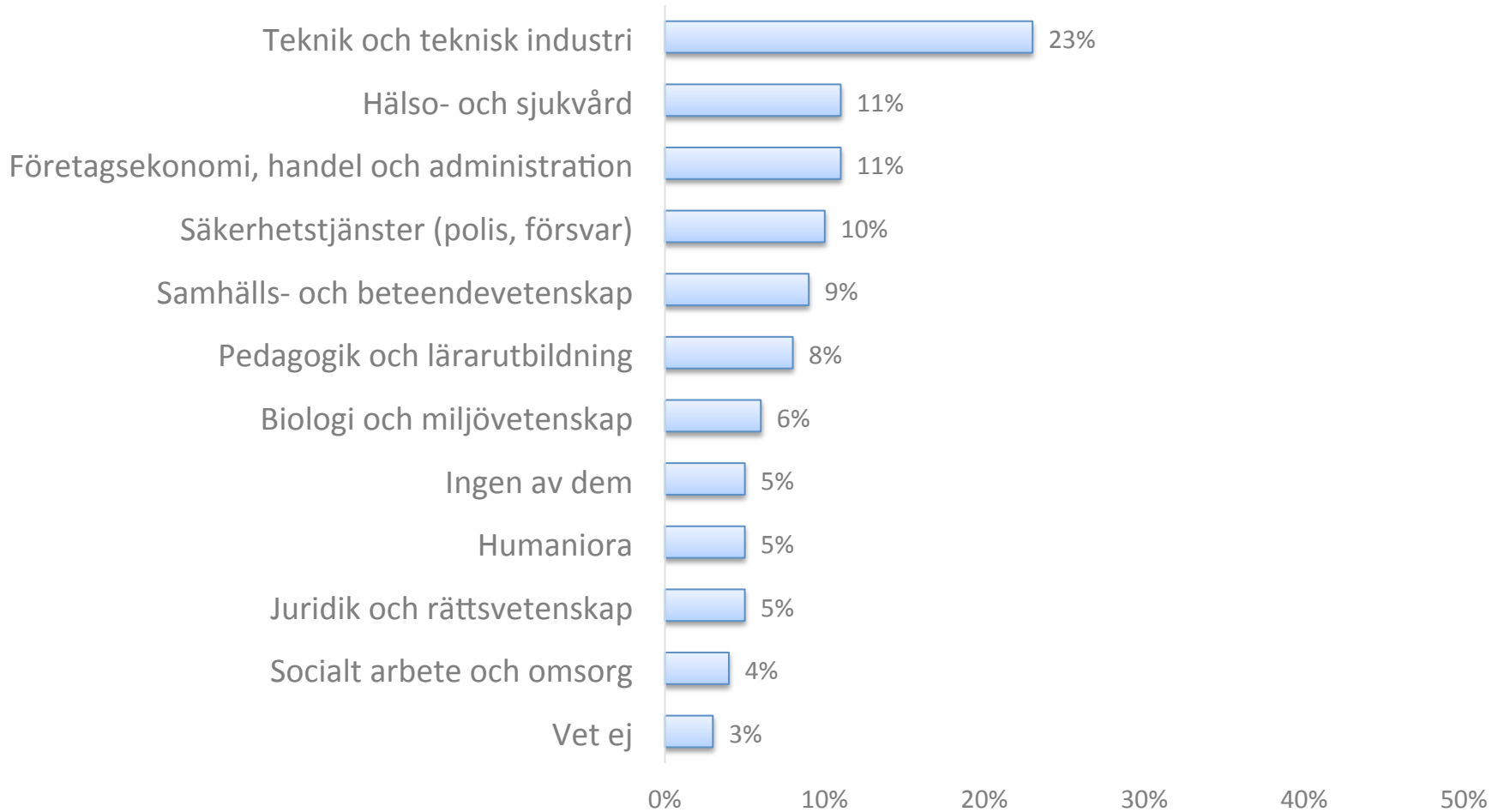

Om du fick välja helt fritt, vilka av följande statliga myndigheter skulle du helst jobba på i framtiden? (max fem svar)

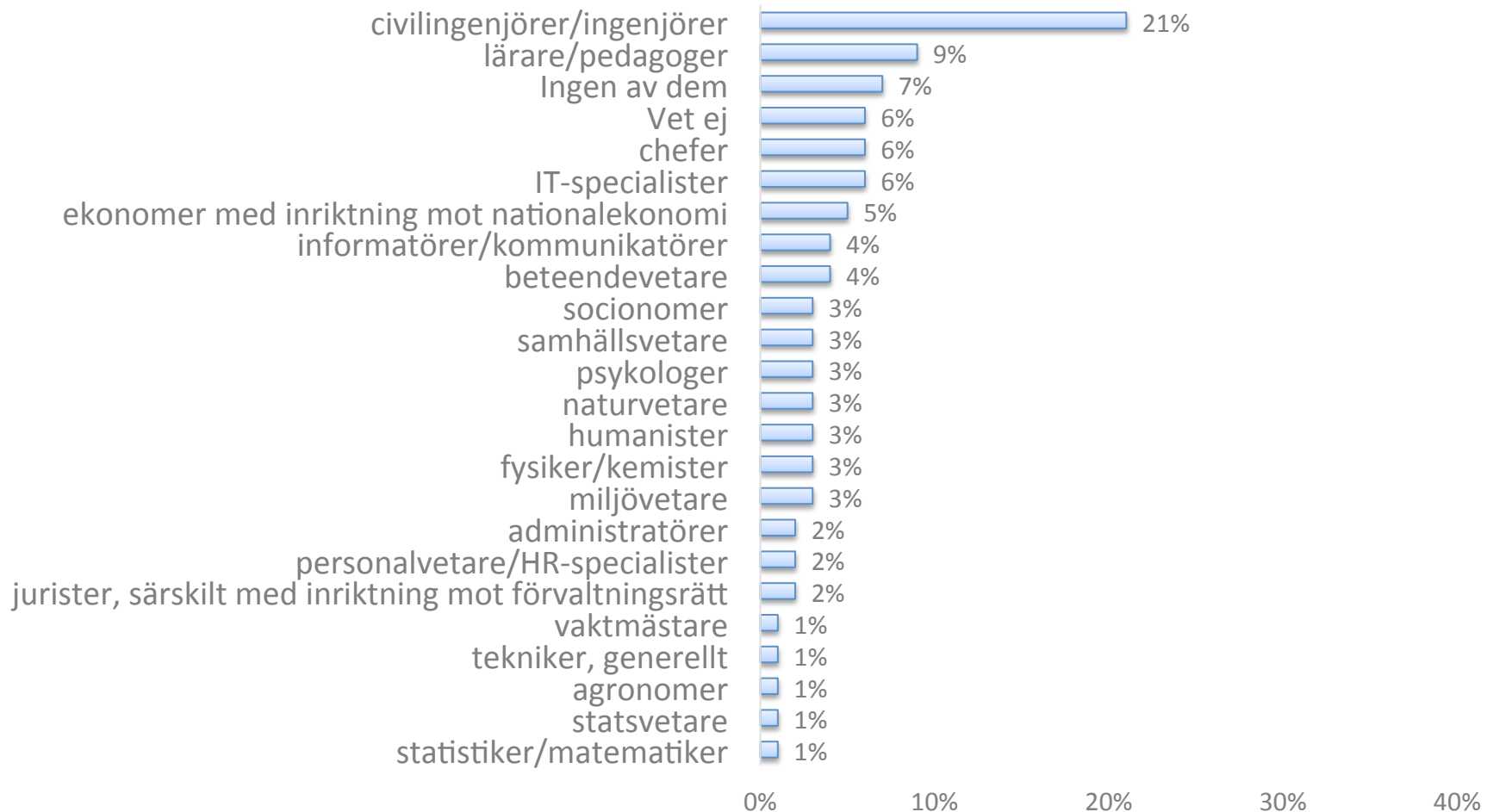

Vilken av följande utbildningsinriktningar är mest lockande för dig att jobba inom?

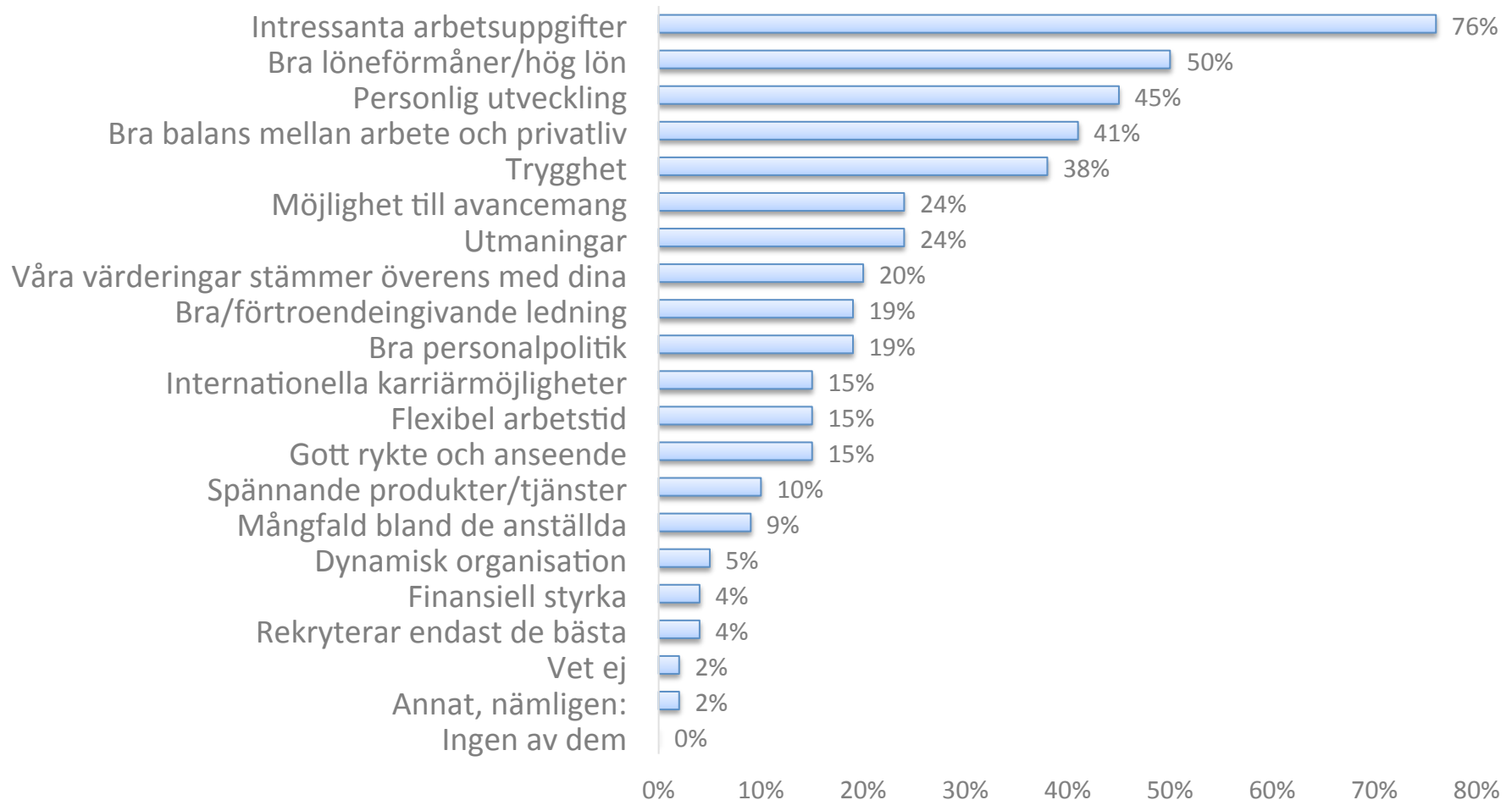

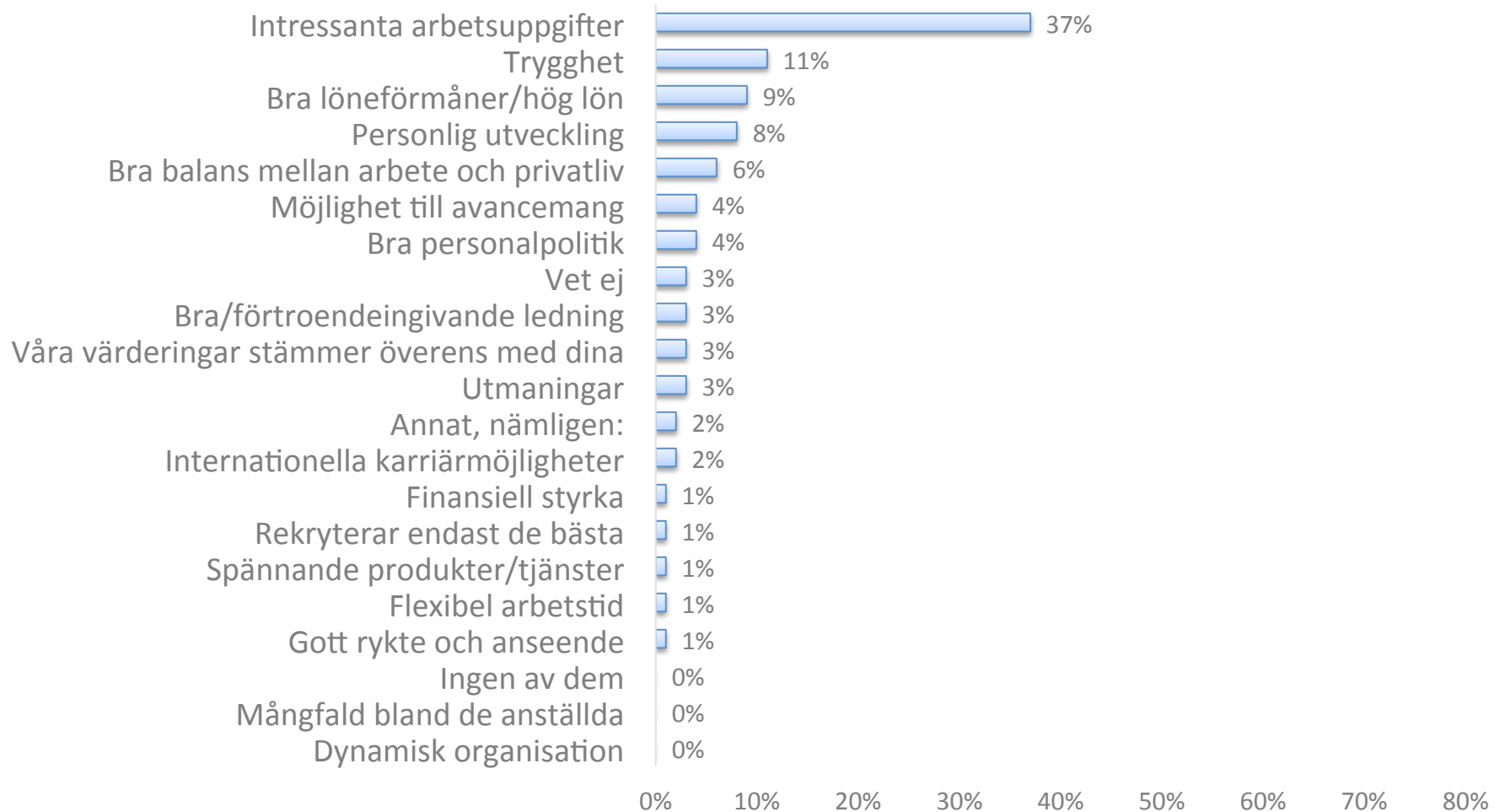
Vilken av följande yrkesinriktningar är mest lockande för dig att jobba inom?

Vilka av följande faktorer är viktigast för dig när du söker ett arbete i framtiden? (Ange max fem svar)

Vilken av följande faktorer är absolut viktigast för dig när du söker ett arbete?

- De unga vuxna har en relativt låg kännedom om den statliga sektorn. Därför är det endast en tredjedel av målgruppen som är direkt intresserad av att arbeta inom statlig sektor.
- Bland de med hög kännedom är dock intresset betydligt större. En utmaning för statlig sektor blir alltså att öka kännedomen.
- Drömmyndigheten att jobba på är universitet- och högskolor samt polisen
- Teknik och tekniskt industri är favoriten bland utbildningsinriktningar. Mest lockande yrke är ingenjörsyrket.
- Intressanta arbetsuppgifter, lönen, personlig utveckling, bra balans i livet samt trygghet är de faktorer man tycker är viktigast när de söker ett arbete i framtiden. Dessa faktorer kan statlig sektor ofta erbjuda.
- Det finns alla förutsättningar för att statlig sektor ska bli en attraktiv arbetsmarknad. Men det krävs informationsinsatser för att nå dit.

- Lön, intressanta arbetsuppgifter, personlig utveckling samt möjligheter till avancemang är de viktigaste förbättringsområdena för staten som arbetsgivare.
- Statlig arbetsgivare behöver generellt fokusera mer på att förklara för unga vuxna vad de kan få ut av jobbet.
- Men också att marknadsföra trygghet som en viktig komponent.
- Informationsinsatser och marknadsföring av statlig sektor.

Staten ska vara ett föredöme som arbetsgivare!

- Öppna och transparanta karriärvägar.
- Mentorprogram för alla nyanställda för rådgivning och handledning.
- Obligatorisk statstjänstemanna-utbildning med bl.a. Uppsala universitet.
- Fasta tjänster för permanenta arbetsuppgifter = norm.
- Tydliggöra regler för myndighetsutövning.
- Utvecklingskontrakt med överenskommelser för karriär- och kompetensutveckling.
- Ett utökad meddelarskydd också för statliga bolag.

Staten ska vara ett föredöme som arbetsgivare!

- Omställningsavtal inom staten
- Arbetsmiljöinvesteringar, insatser mot hot och våld.
- Insatser för arbetsmiljön ska skrivas in i regleringsbrev.
- Stora politiska beslut som innebär stora förändringar ska föregås av riskanalys.
- Arbetsgivaren ska ha ansvar för polisanmälan vid hot och våld.

Investeringar i staten skapar jobb och tillväxt. Sverige ska vara en statsförvaltning bäst i världen! Kunniga och kompetenta medarbetare är den viktigaste tillgången.

Tack för att jag fick ta lite av din tid!

- Rapporten och mer om Fackförbundet ST hittar du på st.org och på Facebook.

